

REFERAT 22-25 Socialudvalget d. 06-02-2024

Mødedato Tirsdag d. 06. februar 2024 kl. 16:00

Mødested Kanalstræde, lokale 0.19

Mødedeltagere Jakob Villadsen , Mogens Justesen, Kanga Kandasamy, Christina
Hvass Hansen, Rasmus Brandstrup Larsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde i Socialudvalget den 06.02.2024.....	3
Beslutning om tilpasset procesplan for udvikling af socialpsykiatrien mod recovery-orienteret rehat	4
Beslutning om høring af forslag til budgettet for 2025 og frem.....	7
Drøftelse af KL's teknologiradar og orientering om studietur om digitalisering og velfærdsteknolog	11
Drøftelse af kommunens fremtidige strategi på tilbudsområdet, herunder som driftsherre vedrørende	13
Orienteringer.....	16
Underskriftsark.....	17

Punkt 11: Godkendelse af dagsorden til møde i Socialudvalget den 06.02.2024

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. dagsorden for møde i Socialudvalgt den 6. februar 2024 godkendes

Sagsgang og sagstype

Socialudvalget

Beslutningssag

Punkt 12: Beslutning om tilpasset procesplan for udvikling af socialpsykiatrien mod recovery-orienteret rehabilitering

23-018801

Beslutning

Ad 1. Orientering taget til efterretning.

Ad 2. Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. orientering om strategisk udviklingsforløb for socialpsykiatrien ved Social- og Boligstyrelsen tages til efterretning
2. den tilpassede procesplan for udviklingen af socialpsykiatrien i Holbæk Kommune besluttet

Resume

I denne sag skal Socialudvalget godkende en tilpasset procesplan for udviklingen af socialpsykiatrien i Holbæk Kommune. Tilpasningen af procesplanen skyldes, at vi har fået mulighed for at indgå i et udviklingsforløb med Social- og Boligstyrelsen imod en omlægning af socialpsykiatrien mod recovery-orienteret rehabilitering. Denne tilgang anbefales i den nationale 10-års plan for psykiatrien og mental sundhed. Ved udvalgmødet vil Social- og Boligstyrelsen præsentere udviklingsforløbet.

Sagsgang og sagstype

Socialudvalget

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Socialudvalget d. 7. november 2023: [Beslutning om procesplan for udvikling af socialpsykiatrien i Holbæk Kommune](#)

Beskrivelse af sagen

Socialudvalget godkendte på møde d. 7. november 2023 en procesplan for udvikling af socialpsykiatrien i Holbæk Kommune.

Udviklingen af socialpsykiatrien skal ske for at sikre mest mulig kvalitet og effekt indenfor den givne økonomiske ramme på en måde, der kan imødekomme de fremtidige behov. Udviklingen skal ske i overensstemmelse med den nationale 10-års plan for psykiatrien og mental sundhed (Psykiatriplanen). Processen for omlægning af socialpsykiatrien sker i takt med den samlede omlægning af tilbudsviften på det specialiserede område og vil inkorporere de tiltag, som Komponent peger på i deres analyse af området i takt med, at de besluttet. Procesplanen for omlægning af socialpsykiatrien tilpasses efter behov til disse processer.

Som en del af procesplanen har administrationen søgt Social- og Boligstyrelsen om at indgå i et rådgivningsforløb for at omlægge til den metode og tilgang som Psykiatriplanen anbefaler. Det vil sige en omlægning af den samlede socialpsykiatri mod recovery-orienteret rehabilitering. Social- og Boligstyrelsen kan understøtte og rådgive kommunerne i denne omlægning. Holbæk Kommune har fået tilbuddet og takket ja til halvandet års udviklingsforløb, der er igangsat januar 2024.

På Socialudvalgmødet vil chefkonsulenterne Aleksander Marzec Petersen og Pauline Lunding fra Social- og Boligstyrelsen deltage og præsentere hovedelementerne i det strategiske udviklingsforløb. Dette omfatter blandt andet

implementering af retningsgivende principper for arbejdet i socialpsykiatrien samt et arbejde med de organisatoriske forudsætninger, der skal være til stede for at en konkret omlægning mod recovery-orienteret rehabilitering kan finde sted. Dette kan der læses mere om i Social- og Boligstyrelsens pjece "Udvikling og omlægning af socialpsykiatrien" (bilag 1).

Procesplanen for udvikling af socialpsykiatrien i Holbæk Kommune vil følge elementerne i udviklingsforløbet fra Social- og Boligstyrelsen, hvilket betyder, at foråret 2024 bruges til en analyse- og udviklingsfase, som skal danne baggrund for de konkrete omlægningsplaner, der vil blive implementeret i efteråret 2024 og foråret 2025. I analyse- og udviklingsfasen lægges grundlaget for den omfattende kulturændring, som en omlægning indebærer. Dette vil, udover at involvere alle områder af socialpsykiatrien og myndighed (som det også var planlagt i den oprindelige proces), også involvere samarbejdspartnere i Regionen og civilsamfundet, ligesom flere kerneområder bliver inddraget i denne fase. Vi bruger længere tid på den første analyse- og udviklingsfase, end beskrevet i den første procesplan. Men ved at gøre dette, og bruge Social- og Boligstyrelsens omfattende erfaringer, sikrer vi, at det er de mest virksomme ændringer, der igangsættes.

Den tilpassede procesplan kan ses i det følgende:

Oprindelig procesplan		Tilpasset procesplan	
November 2023		Januar 2024	
Tid	Socialudvalget	Tid	Socialudvalget
November 2023	Beslutte procesplan på udvalgs møde		
December 2023	Udvalgs møde med besøg på botilbuddet Hybenvang. Oplæg om faglige tilgange		
Februar 2024	Udvalgs møde med besøg på andet socialpsykiatrisk tilbud Oplæg med status på procesplanen.	Februar 2024	Udvalgs møde med præsentation af et udviklingsforløb mod recovery-orienteret rehabilitering v. Social- og Boligstyrelsen samt godkendelse af den tilpassede procesplan
		Juni 2024	Udvalgs møde med status på udviklingsforløbet.
April 2024	Udvalgs møde med præsentation af en faseopdelt udviklings- og omlægningsplan for socialpsykiatrien.	August 2024	Udvalgs møde med præsentation af den konkrete udviklings- og omlægningsplan for socialpsykiatrien

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Bilag

Social- og Boligstyrelsen: "Udvikling og omlægning af socialpsykiatrien. Til den strategiske ledelse".

Punkt 13: Beslutning om høring af forslag til budgettet for 2025 og frem

23-009837

Beslutning

Ad 1. Drøftet.

Ad 2. Udvalget godkendte, at forslagene sendes i høring.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. de udarbejdede forslag under de tre politisk valgte temaer drøftes og derefter sendes i høring

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede den 24. maj 2023, at et eksternt konsulentfirma skulle gennemføre en analyse, der skal afdække potentialet for effektiviseringer og besparelser i budgettet for 2025 og frem. Til at udføre opgaven blev der indgået aftale med Komponent. På baggrund af en screening udført af Komponent besluttede Økonomiudvalget den 11. oktober 2023 tre temaer til videre analyse i afdækningens fase 2. Komponent har den 17. januar 2024 afrapporteret til Økonomiudvalget, og Økonomiudvalget videresender hermed forslagene til de stående udvalg med henblik på drøftelse og udsendelse i høring.

Sagsgang og sagstype

Socialudvalget

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen den 24. maj 2023: [Pkt. 101: Beslutning om justering af måltallet i balance- og råderumsstrategien og afdækning af effektiviseringspotentialer](#)

Økonomiudvalget den 14. juni 2023: [Pkt. 133: Afdækning af effektiviseringspotentialer](#)

Økonomiudvalget den 16. august 2023: [Pkt. 166: Afdækning af potentialer for effektiviseringer og besparelser frem mod budget 2025](#)

Økonomiudvalget den 11. oktober 2023: [Pkt. 215: Beslutning om afdækning af potentialer for effektiviseringer og besparelser i budgettet for 2025](#)

Økonomiudvalget den 17. januar 2024: [Pkt. 2: Beslutning om det videre arbejde med forslag til budgettet for 2025 og frem](#)

Beskrivelse af sagen

På baggrund af forårets arbejde med at identificere effektiviserings- og besparelsesforslag til henholdsvis overholdelse af budgettet i 2023 og tilvejebringelse af et politisk råderum i budgettet for 2024 besluttede Kommunalbestyrelsen den 24. maj 2023 en ny og mere ambitiøs tilgang i arbejdet med effektiviseringer og besparelser.

Ambitionen er, at kommunens opgaveløsning om fem til ti år er grundlæggende forandret, og at forandringerne økonomisk set omfatter størstedelen af budgettet. Det vil sige, at tilgangen i skabelsen af velfærdsløsninger og måden at fungere på som kommune skal nytænkes.

Det indebærer, at de mange små projekter, der har været kendetegnende for effektiviseringsforslagene i de forgangne år, ikke vil være tilstrækkelige. Vante tankegange skal genovervejes med input fra nytænkning i blandt andet andre kommuner.

Det er nødvendigt at gå mere grundlæggende til værks med fokus på de strukturer, metoder og redskaber, der kendetegner den eksisterende opgaveløsning samt de fastsatte serviceniveauer. Det indebærer, at både borgerne og medarbejderne i de kommende år kommer til at mærke markante forandringer i den service, der leveres, og måden servicen tilvejebringes på.

På den baggrund besluttede Kommunalbestyrelsen i maj 2023 at igangsætte en ekstern analyse, der skulle lægge sporene ud for de kommende års omstillingsarbejde. Samtidig skulle analysen være så konkret, at der umiddelbart kunne arbejdes videre med konklusionerne og de beskrevne forslag.

Med beslutningen har Kommunalbestyrelsen lagt sporene til en anden måde at arbejde med råderum på. Fremfor de mange mindre forslag til effektiviseringer og besparelser fokuseres arbejdet på at skabe grundlæggende forandringer i opgaveløsningen og at skabe forandringsprocesser med et økonomisk afkast frem for de effektiviserings- og besparelserprocesser, der alternativt vil skulle igangsættes.

Samtidig har Kommunalbestyrelsen valgt en tilgang, hvor en del af arbejdet med at skabe forandringer sker i en åben proces, så forslagene lægges offentligt frem på et tidligt tidspunkt i forløbet.

For at sikre den bedst mulige inddragelse af andre kommuners erfaringer blev Komponent valgt til at gennemføre analysen, der i efteråret 2023 er faldet i to faser:

- I den første fase screenede Komponent kommunen for en række potentielle analysetemaer ved hjælp af benchmarking, Komponents generelle kendskab til Holbæk Kommune, eksisterende budgetanalyser mv., overblik over struktur og organisering samt dialog med relevante medarbejdere og ledere. På baggrund af Komponents screening traf Økonomiudvalget 11. oktober 2023 beslutning om tre områder til nærmere analyse i fase to: "Ungepakken", "Synergier mellem social- og ældreområdet" og "Voksensocialområdet".
- I den anden fase har Komponent med inddragelse af administrationen udarbejdet analyser på de tre områder. Holbæk Kommune har tilvejebragt dokumenter og data til brug for analysen, og Komponent har stået for design og den mere dybdegående dokumentanalyse og dannelse af overblik til brug for udarbejdelse af konkrete forslag til forandringer, hvor de endelige beregninger er foretaget af Holbæk Kommune.

De temaer, der er blevet analyseret i samarbejde med Komponent, udgør afdækningens spor 1.

De øvrige temaer, som blev identificeret under screeningen, analyseres af administrationen. Disse temaer udgør afdækningens spor 2 og er følgende:

- Velfærdsteknologi og digitalisering
- Reduktion af sygefravær
- Indkøb og udbud
- Skoleområdet
- Kultur og fritid
- Øget brug af sygeplejeklinikker
- Befordring
- Optimal brug af ejendomme
- Flere i kommunale fleksjobs

Udover disse temaer blev også temaerne "bæredygtige lokalområder" og "fællesveje og grønne områder" identificeret under screeningen. Det videre arbejde med disse temaer udskydes af hensyn til prioriteringen af organisationens ressourcer, og fordi der ikke vil være et potentiale i budget 2025.

Kommunalbestyrelsen har den 20. december 2023 besluttet proces og tidsplan for dannelse af budget 2025-2028. Den vedtagne proces indebærer, at de relevante stående udvalg på udvalgmøderne i februar drøfter forslagene fra Komponent og sender forslagene (bilag 1) i høring. På den baggrund skal Kommunalbestyrelsen på sit møde i april beslutte hvilke effektiviserings- og besparelsesforslag fra spor 1, der skal effektueres.

Tidsplanen for processen er:

Dato	Handling

8. januar 2024	Hovedudvalget drøfter de personalemæssige konsekvenser ved en vedtagelse af Komponentens forslag
17. januar 2024	Økonomiudvalget præsenteres for forslagene fra spor 1
6.-7. februar 2024	De stående udvalg drøfter forslagene fra spor 1 og sender dem i høring
29. februar 2024	Høringsfrist på forslagene i spor 1
13. marts 2024	Kommunalbestyrelsen drøfter på opfølgingsmødet det samlede potentiale i spor 1 og spor 2, høringssvar og resultaterne af de stående udvalgs drøftelser i februar
10. april 2024	Økonomiudvalget drøfter forslag i spor 1
17. april 2024	Kommunalbestyrelsen beslutter forslag i spor 1

Med denne sag lægges der op til en drøftelse af forslagene samt en beslutning om, at forslagene sendes i høring. Det er ikke alle stående udvalg, der berøres direkte af de analyserede temaer. Med henblik på at afgrænse drøftelserne er der for hvert af de tre temaer foretaget en vurdering af hvilke udvalg, der er relevante i forhold til temaets politiske substans. Denne afgrænsning er som følger:

Tema	Udvalg
Voksensocialområdet	Socialudvalget
Synergier mellem social- og ældreområdet	Socialudvalget og Udvalget for Ældre og Sundhed
Ungepakken	Socialudvalget, Udvalget for Børn og Skole, Udvalget for Kultur og Fritid og Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Den 7. februar sendes forslagene i høring med frist 29. februar 2024 kl. 12.

Hovedudvalget har den 8. januar 2024 drøftet de personalemæssige konsekvenser ved en vedtagelse af Komponentens forslag. Hovedudvalgets udtalelse er vedlagt som bilag 3.

Udover samlingen af forslag samt tilhørende præsentation i bilag 2 er der vedlagt et metodenotat, der viser beregningsmetoderne bag de identificerede potentialer (bilag 4), samt en ord- og begrebsforklaring på de anvendte forkortelser og fagudtryk i forslagene (bilag 5).

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen direkte miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - Samling af forslag

Bilag 2 - Præsentation af forslag

Bilag 3 - HU kommentarer til Komponent

Bilag 4 - Formler for beregning af budgetprovenu

Bilag 5 - Ord og begrebsforklaring

Punkt 14: Drøftelse af KL's teknologiradar og orientering om studietur om digitalisering og velfærdsteknologi

24-001822

Beslutning

Ad 1. Drøftet.

Ad 2. Orientering taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. KL's Teknologiradar drøftes
2. orientering om studietur om digitalisering og velfærdsteknologi tages til efterretning

Resume

Digitalisering og velfærdsteknologi er vigtige redskaber til udvikling af den kommunale opgaveløsning. I denne sag introduceres Socialudvalget til KL's Teknologiradar som baggrund for studieturen for Socialudvalget og Udvalget for Ældre og Sundhed den 27. februar 2024. Formålet med turen er at se digitale løsninger og velfærdsteknologi anvendt i praksis og drøfte, hvordan Holbæk Kommune kan fremme anvendelsen af velfærdsteknologi.

Sagsgang og sagstype

Socialudvalget

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 15. december 2021: Pkt. 316. [Godkendelse af Strategi for velfærdsteknologi 2021-2025](#)

Socialudvalget d.7.november 2023: Pkt. 117. [Drøftelse af status på handleplan for Politik for børn, unge og voksne med særlige behov](#)

Link til: [Strategi for velfærdsteknologi 2021-2025](#)

Link til: [KL's Teknologiradar](#)

Beskrivelse af sagen

Velfærdsteknologi har et stort potentiale i den kommunale opgaveløsning. Socialudvalget skal løbende udvikle digitaliserings- og velfærdsteknologianvendelsen, herunder tage stilling til etiske dilemmaer, der kan opstå på socialområdet, når ny teknologi tages i brug.

Med Strategi for Velfærdsteknologi 2021-2025 ønsker Kommunalbestyrelsen at anvende velfærdsteknologi til, at:

- Støtte den enkelte borgers selvhjulpethed, sundhed og livskvalitet
- Fremme attraktive og sunde arbejdspladser
- Understøtte effektiviseringer ved en bedre udnyttelse af kommunens ressourcer, samtidig med at vi bibeholder eller øger kvaliteten

Teknologiradaren

Socialudvalget blev på møde den 7. november 2023 præsenteret for en række velfærdsteknologier, som er eller er ved at blive implementeret på ældreområdet og socialområdet i Holbæk Kommune. Oplægget fra drøftelsen er vedlagt i bilag.

I det fortsatte arbejde med at opsøge nye muligheder for anvendelse af velfærdsteknologi gør administrationen brug af KL's teknologiradar, som præsenteres her:

Kommunernes Landsforening (KL) udarbejder hvert år en såkaldt teknologiradar, som på oversigtlig vis viser teknologier, der kan tages i anvendelse i landets kommuner. Formålet er at udbrede kendskabet til nye teknologier til kommunerne og inspirere på tværs. Kommunerne kan få overblik over modenheten af forskellige teknologier, samt få et grundlag for at drøfte og prioritere brugen af teknologi i udvikling af opgaveløsningen.

Teknologierne placeres på radaren ud fra en vurdering af modenhet. Teknologier tættest på midten i radaren er teknologier, der er i drift i mange kommuner, mens dem yderst afprøves i få kommuner. Hvert fagområde har deres egen teknologiradar over teknologier, der er relevant for deres kernopgave og drift.

For Social Indsats og Udvikling er især teknologierne for socialområdet interessante, men der er også teknologier fra radaren for sundhed-og ældreområdet og daginstitution- og skoleområdet, som har potentiale for opgaveløsningen på socialområdet.

Da teknologiradaren er baseret på data fra kommunerne selv, har KL gjort det muligt at bestille en kommunerapport med data for udbredelse af teknologierne i egen kommune. Rapporten indeholder gennemsnittet af de svar, som kommunen har indtastet om udbredelse af de forskellige teknologier på de enkelte fagområder. Disse data holdes op overfor den gennemsnitlige udbredelse i resten af landet.

Teknologiradaren for Holbæk Kommunes socialområde viser, at der er et uudnyttet potentiale for at tage flere teknologier i brug, og udbrede allerede anvendte teknologier i højere grad, end de er i dag. Dette er administrationen opmærksom på og arbejde er igangsat for at udbrede flere teknologier på socialområdet.

Studietur om velfærdsteknologi

Socialudvalget og Udvalget for Ældre og Sundhed har ønsket at komme på en studietur med temaet digitalisering og velfærdsteknologi. Studieturen gennemføres den 27. februar 2024. Formålet med turen er at se velfærdsteknologi anvendt i praksis og høre om tilbuddenes løbende arbejde med at udforske velfærdsteknologiens muligheder.

På turen vil Teknologiradaren blive bragt i spil i drøftelserne af, hvordan Holbæk Kommune kan fremme anvendelsen af velfærdsteknologi yderligere de kommende år. På turen vil der være mulighed for en videre dialog om perspektiver og ønsker indenfor området.

Programmet for studieturen vil blive fremlagt i forbindelse med behandling af punktet.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Bilag

Velfærdsteknologi_ SOU 7 november 2023

Punkt 15: Drøftelse af kommunens fremtidige strategi på tilbudsområdet, herunder som driftsherre vedrørende egne tilbud

24-002800

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. kommunens fremtidige strategi på tilbudsområdet, herunder som driftsherre vedrørende egne tilbud, drøftes

Resume

Socialudvalget drøftede i maj 2023 handlemulighederne på det voksenspecialiserede tilbudsområde. Herunder fremgik det, at administrationen ville gennemgå tilbudsviften på tværs af hele socialområdet for at sikre højst mulig effekt og kvalitet inden for den økonomiske ramme.

Som led i omlægningen af tilbudsviften skal Socialudvalget drøfte kommunens status som køber og sælger af ydelser på det specialiserede område, herunder hvorvidt og i hvilket omfang kommunen fortsat skal være driftsherre på tilbud, der indgår i den samlede forsyning.

Sagsgang og sagstype

Socialudvalget

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

[Socialudvalgsmøde den 09.05.2023 pkt. 52: Drøftelse af handlemulighederne på det voksenspecialiserede område](#)

Beskrivelse af sagen

Baggrund

Socialudvalget drøftede på sit møde den 9. maj 2023 handlemulighederne på det voksenspecialiserede tilbudsområde. Herunder fremgik det, at administrationen ville gennemgå tilbudsviften på tværs af hele socialområdet for at sikre højst mulig effekt og kvalitet inden for den økonomiske ramme.

Som led i omlægningen af tilbudsviften skal Socialudvalget drøfte kommunens status som køber og sælger af ydelser på det specialiserede område, herunder hvorvidt og i hvilket omfang kommunen fortsat skal være driftsherre på tilbud, der indgår i den samlede forsyning.

Behovet for en drøftelse er endvidere aktualiseret af, at der nationalt i økonomaftalen er afsat 1,5 mia. kr. til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet i form af en lånepulje, der kommunalt skal tages stilling til inden for en kortere tidshorizont.

Forsyningsansvar - køb og salg

a. Forsyningsansvaret

Det er den enkelte kommunes ansvar at sikre, at der er relevante sociale tilbud til borgerne. Om et tilbud er relevant i relation til den enkelte borger, reguleres af serviceloven, suppleret af kommunens serviceniveau, og Ankestyrelsens og Socialtilsynets praksis.

Forsyningsansvaret kan løftes gennem egne tilbud eller køb af indsatser/pladser hos eksterne, offentlige eller private, leverandører (driftsherrer). For at sikre, at der er et tilstrækkeligt udbud af pladser på visse former for tilbud, har

kommunerne og regionsrådet i hver region pligt til at indgå en rammeaftale om styring og koordination (det fælles forsyningsansvar). De private leverandører er ikke omfattet af rammeaftalerne og kan således frit vælge, hvor de lægger sig i markedet.

En række forebyggende og mindre indgribende indsatser med voksne som målgruppe er ikke omfattet af rammeaftalen. Disse indsatser er kendetegnet ved, at de forholdsvis nemt kan udliciteres, og at de er lettere at op- og nedskalere i takt med efterspørgslen.

Holbæk Kommune drifter en række botilbud rettet mod voksne, hvoraf nogle alene anvendes af egne borgere, mens der på andre også sælges pladser til andre kommuner, både inden for og uden for rammeaftalen (Region Sjælland). Kommunen køber tilsvarende pladser på eksterne tilbud, både hos offentlige og private leverandører.

b. Økonomiske forhold

Udgiftsstigningerne på det specialiserede område i Holbæk Kommune ses væsentligst på voksenspecialområdet bl.a. på grund af stigende udgifter til botilbud og botilbudslignede tilbud.

De stigende udgifter til botilbud og botilbudslignende tilbud på voksenområdet er en generel tendens, der bekræftes af analyser foretaget af Ekspertudvalget på Socialområdet og KKR. Samtidig ses der en mangel på egnede tilbud til visse borgergrupper, hvilket bl.a. medfører svækket priskonkurrence og manglende imødekommen af borgernes behov på tværs af kommunerne.

Den økonomiske styrbarhed på det sociale område, og særligt botilbudsområdet, er påvirket af en række forhold, som driftsherren ikke nødvendigvis har indflydelse på.

- En stigning i antallet af borgere, som efterspørger et botilbud, og øget kompleksitet i borgernes udfordringer
- Stigende priser, særligt vedr. private tilbud, og et dysfunktionelt marked (manglende konkurrence)
- Etablering af tilbud bør være styret af efterspørgslen på den konkrete type af tilbud. Holbæk Kommune har haft udfordringer med at forudsige behovet for specifikke tilbud (Iduns Have, Søbæk Have), og generelt savner kommunerne formentlig agilitet – muligheden for at reagere på akutte behov - i forhold til private leverandører.
- Rammebetingelserne for at drive tilbud som kommunal hhv. privat driftsherre er forskellige, fx hvad angår fremskaffelse af anlægsmidler, anskaffelse af fast ejendom, bindinger mht. overførsel af over- og underskud, aflønning, re- og dekruttering mv.
- Der er muligvis en tendens til, at kommunale tilbud er mere generiske, dvs. rettet mod større grupper af borgernes behov, og dermed også nemmere at substituere for kommuner, der køber pladser på tilbuddene, mens regionale og private tilbud er højt specialiserede
- Der kan være en mindre risikovillighed blandt kommunale driftsherrer. I stedet afventes det, om en anden driftsherre påtager sig risikoen i forbindelse med etablering af et tilbud
- Borgerne har i vidt omfang frit valg, både hvad angår accept af en konkret tilbudt plads og til at vælge et alternativt tilbud, fx et privat botilbud eller en friplejebolig med evt. øgede omkostninger til følge
- Borgerne er i vidt omfang beskyttet mod flytning til andre tilbud, uanset ændringer i behovet og omkostningen
- Det har ganske vidtrækkende betydning, hvis en leverandør som følge af uenighed om prissætningen opsiger aftalen om en borger, der har boet det samme sted eller i øvrigt har en særlig tilknytning til bopælen gennem mange år (der ses en svag tendens til, at private leverandører benytter sig af denne mulighed)

Nogle af usikkerhederne kan håndteres gennem forpligtende samarbejdsaftaler med andre kommuner, andre kræver ændringer af rammevilkårene, hvilket afventer den endelige rapport fra Ekspertudvalget på Socialområdet og de efterfølgende regeringsinitiativer.

Rammebetingelser - nuværende og kommende

a. Finansiering af tilbud

Når en kommune vælger at etablere et tilbud, kan det finansieres gennem omkostningsbaserede takster, hvilket er det mest sædvanlige, eller gennem forpligtende købsaftaler, delt finansieringsansvar, abonnementsordninger eller via fælleskommunale driftsfællesskaber.

Når kommunen alene er driftsherre, påhviler den økonomiske risiko den enkelte kommune. Der er dog mulighed for at fordele opstarts- og eventuelle nedlukningsudgifter blandt de kommuner, der benytter/har benyttet tilbuddet. Hvis betingelserne for at dele nedlukningsomkostningerne ikke er til stede, afholdes de helt og holdent af driftsherrekommunen, hvilket fx har været tilfældet ifm. Iduns Have og Undløse Skole- og Behandlingshjem.

Finansieringen og den økonomiske risiko for driften kan deles og reduceres gennem (tidsbegrænsede) aftaler med andre kommuner om køb af et bestemt antal pladser, delt finansieringsansvar, hvor andre kommuner deltager i finansieringen uden at påtage sig et driftsherreansvar, abonnementsordninger, der indebærer en trækingsret på et antal pladser, og egentlig samdrift gennem driftsfællesskaber, hvor flere kommuner i fællesskab påtager sig ansvaret som driftsherre.

b. Rammeaftalen

Holbæk Kommune er omfattet af Rammeaftale Sjælland, der ifølge sit opdrag skal sikre koordinering i udvikling af tilbud, effektiv udnyttelse af tilbuddene og områdets økonomiske ressourcer. Dette varetages gennem en udviklingsstrategi og en styringsaftale. Nogle kommuner i regionen driver ikke egne tilbud, men er rene køberkommuner, mens de fleste både køber og sælger pladser. Rammeaftalen omfatter p.t. ca. 6.000 pladser.

Der pågår netop nu et udviklingsarbejde, der skal sikre et mere forpligtende samarbejde mellem de deltagende kommuner, både hvad angår køb hos private leverandører og etablering af tilbud til små målgrupper. I dette arbejde indgår en række indsatser og initiativer, herunder en bedre udnyttelse af kapaciteten, fælles behovsportal, samdrift af tilbud, en ny økonomisk styringsmodel mv.

Der forventes en tidsplan for udviklingsprogrammet primo februar 2024.

c. Økonomiaftale 2024

På baggrund af anbefalingerne fra Ekspertudvalget på Socialområdet er der i økonomiaftalen mellem regeringen og KL sket et løft i kommunernes anlægsinvesteringer på 1,5 mia. kr. i 2024-26. Der er endvidere etableret en lånepulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på et tilsvarende beløb.

0,2 mia. kr. af lånepuljen er udmøntet til anvendelse i 2024, mens de resterende 1,3 mia. kr. dækker 2025-26. Aktuelt er der ikke udmeldt en endelig ansøgningsfrist, men den forventes inden for en kortere tidshorisont.

Kriterierne for modtagelse af puljemidlerne forhandles fortsat, men forventes at omfatte, dels hvilke projekter der kan komme i betragtning til puljen, og dels hvordan man vil prioritere i de ansøgte og berettigede projekter, hvis den samlede ansøgning er større end puljens 1,3 mia. kr.

Som led i Økonomiaftalen udarbejdes endvidere en vejledning, der skal understøtte tværkommunal drift og etablering af botilbud, ligesom der indføres en formaliseret koordinering vedr. etablering af tværkommunale og regionale tilbud i regi af rammeaftalesamarbejdet. Dertil igangsættes en afdækning af modeller, som under hensyntagen til den offentlige udgiftsstyring skal ensrette de kommunale incitamenter for oprettelse af botilbud.

Den videre proces

Fordele, ulemper og dilemmaer i forhold til kommunens rolle som sælger- eller køber-kommune er elementer, der skal indgå i kommunens strategiske overvejelser om sammensætning af fremtidens tilbudsvifte.

Spørgsmål til drøftelse

- Hvilke fordele og ulemper / dilemmaer kan Socialudvalget se i relation til at være både køber og sælger af pladser på det sociale område?
- Hvilken mulig profil som køber- hhv. sælgerkommune skal Holbæk Kommune indtage, herunder evt. variationer afhængigt af tilbuddets karakter?
- Skal kommunen på udvalgte områder påtage sig et øget ansvar for den fælles forsyningsforpligtelse i regi af rammeaftalen?
- Skal kommunen i så fald være driftsherre alene eller eventuelt indgå i fælleskommunale driftsfællesskaber eller andre konstellationer med et delt finansieringsansvar, fx i forbindelse med den beskrevne lånepulje?
- Hvad skal administrationen være særligt opmærksom på i det videre arbejde?

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Punkt 16: Orienteringer

Beslutning

Sagsfremstilling

Eventuelle orienteringer fra formanden

Eventuelle orienteringer fra medlemmerne

Eventuelle orienteringer fra direktionen

Kendte, forventede dagsordenspunkter på kommende møder:

Den 5. marts 2024

- Drøftelse af status på arbejdet med fremtidssikring af tilbudsviften
- Orientering om forventede stigende udgifter til anbringelser i 2024
- Orientering om borgerrådsgiverens årsrapport
- Orientering om årsrapport 2023 fra Udsatterådet
- Orientering om årsrapport 2023 fra Handicaprådet
- Orientering om status på uddelings af §18-midler 2023

Den 2. april 2024

- Drøftelse af udgiftsdrivere - april 2024
- Budget 2025-2028
- Drøftelse af status på arbejdet med Søbæk Have
- Orientering om takstberegning på CSU

Den 7. maj 2024

- Drøftelse af udgiftsdrivere - maj 2024
- Beslutning om Budgetrevision 2
- Strategi for tilbudsviften på socialområdet
- Status på implementering af Politik for børn, unge og voksne med særlige behov
- Drøftelse af dagsorden til dialogmøde med Udsatterådet den 21. maj 2024

Punkt 17: Underskriftsark

Beslutning